

SZÖVETSÉG a Közösségi Részvétel Fejlesztéséért

EMLÉKEZTETŐ

2009. június 10.

A részvételi törvény eddigi eredményeinek bemutatása

Báthory program 1. workshop

Szervező: NIOK

Részvevők: Vercseg Ilona (Civil Kollégium Alapítvány), Péterfi Ferenc (KÖFE), Csongor Anna (Autonómia), Gerencsér Balázs, Oprics Judit (NIOK), Kovács Piroska (proHáló), Gosztonyi Géza (RSZFOE), Móra Veronika (Ökotárs) a tagszervezetek képviselőjében, valamint Kiss Csaba (EMLA), Dönsz Teodóra (MTVSZ), Pataki György, Bodorkós Barbara, Balázs Bálint (Szent István Egyetem KTI ESSRG), Bényei Andrásné (Nonprofit Szövetség), Takátsy Piroska, Kóti Réka Ágnes (NOSZA), Várdai Márta (Pozitív Egyesület), Benedek Zsolt, Giczey Péter (SZÖVETSÉG)

Kiss Csaba beszámolója az eddig elért eredményekről. Az alkotmányból nem vezethető le a társadalmi egyeztetés jogszabályi kötelezettsége. A koncepcióban a civil szervezetek részvételi lehetőségeivel foglalkoztak és azokat a struktúrákat, elemezték melyekben jelenleg is lehetőséget kapnak társadalmi szervezetek a döntés előkészítésekben történő részvételre. Egyének és formalizálatlan csoportok, helyi közösségek részvételi lehetőségeinek vizsgálatára a koncepció nem terjed ki, a társadalmi szervezetek részvétele mellett teszi le a garast. Kérdés maradt, hogy ki működtesse és finanszírozza a rendszert. A kormányzati struktúrában hol lehetne elhelyezni egy ilyen jellegű egyeztetési rendszert.

Szükség lehet egy monitoring rendszerre, melyen keresztül ellen ellenőrizhető hogy a döntés folyamatában részt vehettek-e az érintett csoportok szervezetei. Ha nem kérdése a döntés legitimitása.

Fontos kérdés, hogy milyen mélységig érdemes a szervezetek részvételi lehetőségeit garantálni.

1. Közigazgatási egyedi döntésekig. Zöld szervezetek esetében erre van példa.
2. Csak a norma alkotás szintjén. Törvények, kormányrendeletek szintjén.

Négy szegmens van, mindegy, melyikben kezdjük, szabad a választás.

Pataki György: Nincs szükség ilyen jogszabályra, mert az csak az egyébként is jó érdekérvényesítő nagy civil szervezeteket segítené. Nem ez a probléma.

SZÖVETSÉG a Közösségi Részvétel Fejlesztéséért

A joggal vissza lehet élni és ki lehet üresíteni.

Ha mégis akarunk részvételi tv-t, akkor a parlament alá rendelt kormánytól független szervezet létrehozására lenne szükség, melynek keretei közt kialakítható lenne egy folyamatosan működő vitafórum, melyen keresztül a szervezetek bekapcsolódhatnak a jogalkotás folyamatába.

A keretjogszabály csak más üzenetekkel együtt működhet, pl. kell mellé részvételt segítő intézmény és képessé tétel.

Kóti Réka: Szakmai vélemények megjelenésének fontossága. A szakmai szervezetek gyakorlati tapasztalatainak ötvözése a politikai szabályozási elképzelésekkel.

Péterfi Ferenc: A politikusok és az általuk irányított apparátus közötti feszültségek megnehezítik a harmadik partnerrel történő együttműködést. A törvényi szabályozás kötelezheti a döntéshozó szervezetet a dialógusra. Kötelezés nélkül nehezen mozdítható a közigazgatás. A törvényi szabályozás sem biztosíték arra, hogy az ott megjelenő társadalmi érdekek helyet kapnak a szabályozás végső formájában. A döntéshozóknak és az apparátusoknak nincs szüksége a civil társadalomra.

Vercseg Ilona: Nem biztos, hogy a törvényi szabályozás jó tesz a részvétel ügyének, mert ezzel csak egy újabb kipipálandó feladatot kap a kormányzat melyet, ha nem vesznek komolyan, semmi értelme. Szemléletváltásra lenne szükség a központi és helyi közigazgatásban. A közösséget, helyi társadalmat kell erősíteni, aztán majd ők elvégzik, amit kell! Ne kezdeményezzünk ilyen törvényt!

A közösségi társadalom kialakítása felé kell elmozdulni, erősíteni a bizalmat. A szerződéskultúra nem feltétlenül jó. Figyelembe kell venni, a résztvevők a szabályokat akkor tartják be, ha részt vesznek azok megalkotásában.

A SZÖVETSÉG elkészíti szakmapolitikai irányelveit, aztán ezt bevisszük az állami szektorba.

Bényei Andrásné: 200 munkaügyi civil szervezet van, akik szeretnének részt venni a foglalkoztatáspolitikai kialakításában és ehhez kellő mennyiségű gyakorlati tapasztalatuk is van. Kell a törvény, mert különben nincs folyamatos kapcsolattartás a szervezetek és a szabályalkotók között.

Nem az irányelvekkel van baj, hanem az érvényesítéssel, ezért meggondolandó az is, ne erőltessük az új jogszabályt.

Gerencsér Balázs: Szükséges a törvény, mert a közigazgatási apparátus jogszabályok alapján működik, és ha nincs ilyen kötelezettség, akkor csak azok egyeztetnek, akik maguktól felismerik ennek hasznosságát. Kire terjedjen ki?

SZÖVETSÉG a Közösségi Részvétel Fejlesztéséért

Dönsz Teodóra: A törvényi keret önmagában kevés, képzésekkel és kampányokkal is támogatni kell.

Gosztonyi Géza: Két modell van:

- Az angolszász, ahol a döntés-előkészítésben majd a végrehajtásban vesznek részt, és
- a német, ahol a döntésben is.

A 2011-es magyar EU elnökség során jogi nyomást lehetne gyakorolni, hogy legyen törvényi szabályozás, az aarhus-i egyezményt kellene kiterjeszteni a teljes civil szektorra. Ne csak társadalmi szervezet, hanem egyén is vehessen részt. Az állam szerepe a kérdés, próbálja a saját szabályait ráerőltetni a civil szektorra.

Bodorkós Barbara: A területi szempontok figyelembevételével a rendszer kialakításánál. A részvétel struktúrája egyszerűbben kialakítható és kikerülhető a szakmai kompetencia legitimitás kérdése. Döntéshozatali decentralizációt!

Móra Vera: A kormányzati szervek hajlamosak a rájuk vonatkozó jogszabályok semmibe vételére. Ezért a törvény szankciók nélkül semmit nem ér. Már egyébként is vannak szabályok, ennek végrehajtását kellene elérni, mit segíthet ezen egy újabb jogszabály?

A közigazgatást is képessé kell tenni! A képessé tétel a fontosabb, és a jelenlegi részvételi szabályok betartatása. A közigazgatási szakvizsga része lehetne a helyi vagy szakmai szervezetekkel történő együttműködés technikáinak oktatása.

Fontos kérdés hogy a SZÖVETSÉG mire használja korlátolt erőforrásait a kormányzat befolyásolására, törvény megalkotása mellett történő lobbizásra, vagy a civil szervezetek, helyi közösségek képessé tételére a döntések befolyásolására?

Kovács Piroska: Kérdés, mi a hatékonysága a meglévő jogszabályoknak? Erre az eszközre szükség van! Legyen jogszabály és megállapodás a SZÖVETSÉGen belül a fontosabb részletekben.

Giczey Péter: Korábban is megállapítottuk, nem a törvény a legfontosabb, hanem a közösségek képessé tétele. De, szükség van egy rövid, kerettörvényre.